

inspirerades utanför konsum i värnamo

Okej.

Nu har du tänkt ut en historia som du längtar efter att få skriva om.

Du är nyfiken på att se om det håller.

Men hur tusan lägger man upp sitt skrivarbete?

En gång besökte jag en skola i Smålandstrakten där man ägnade sig mycket åt just skrivande. Eleverna där var väldigt förtjusta i att göra så kallade "mindmaps", det vill säga tankekartor, innan de började skriva. De utgick alltså under hela skrivprocessen från en välplanerad skiss, där de noga antecknat exempelvis hur historien ska börja, var den ska sluta, vad som ska ske i mitten, vilka karaktärer som ska vara involverade och vilken relation de ska ha till varandra.

Även många verksamma författare uppskattar detta upplägg. De ser faktiskt tankekartan som själva grovjobbet- när de väl fått ihop den verkar det "bara" vara som att trycka på play, och ett halvår senare är boken klar. Jag kan absolut förstå det effektiva i att jobba utifrån en mapp, men själv använder jag mig hellre av en annan arbetsmetod- den mer ostrukturerade. Vi kan kalla den modell Thydell.

Jag kan helt enkelt inte vara kreativ i en alltför välordnad miljö, nej, istället gillar jag själva upptäckandet som kommer under resans gång. Jag vill helt enkelt inte veta för mycket i förväg, utan istället se vart historien leder, komma på efterhand. När man börjar sin historia anser jag alltså att det räcker utmärkt med ytterst få riktlinjer, exempelvis: jag skulle vilja skriva om den här X-åriga personen som råkar ut för problem X i miljö X. Fyll i X:en och du kan sätta igång!

För mig är det nämligen när man börjar skriva som allting händer, och inte på något planeringsstadium. Eftersom jag varken är uppläst eller måste hålla mig inom speciellt många ramar (det är absolut tillåtet att under resans gång exempelvis genomföra ett könsbyte) är det nu fritt fram att ge efter för

intryck och idéer som uppstår under skrivandets gång. Kanske inser man att huvudpersonen inte alls "passar" som att vara bibliotekarie, utan snarare borde arbeta som polis? Kanske "känns" inte karaktären sådär liten och blyg, som man under de första sidorna tänkt sig, utan snarare extremt lång och med attityd?

Vissa författare brukar säga att karaktärerna "får liv av sig själv" och "liksom gör vad dom vill" när skrivandet väl kommit igång, men eftersom jag har lite svårt för alltför pretentiösa kulturuttalanden så nöjer jag mig med att säga att "jag vet inte exakt vad som ska hända när jag börjar" eller "jag vet om jag ska ta höger eller vänster först när jag står vid vägskalet". Kort sagt: jag går på känsla. Om att följa en instinkt. Och detta är enormt viktigt när man skriver.

Det man måste minnas i modell Thydell är att eftersom man skriver så oplanerat så kommer säkert det som stod på sidan 15 inte alls stämma med det som sedan kommer att stå på sidan 115. Det har förmodligen hänt en massa sedan dess (ett könsbyte, exempelvis). Nu är det då dags att börja med det som jag ser som en av skrivandets viktigaste delar: att skriva om. Jag upprepar: var inte för lata för att skriva om! När jag i en klass berättade att jag skrivit om i taket lyser stjärnorna kanske ett drygt tiotal gånger, ja då var det visst inte lika glamoröst att vara författare längre. Att skriva ska ju inte vara jobbigt... eller? Jag kan säga såhär: när jag har läst igenom och pillat så många gånger att jag börjar må fysiskt illa, alternativt ändrat tillbaka det jag häromdagen ändrade, ja först då känner jag att jag börjar bli färdig.

Men vi, vi är långt ifrån färdiga. Mycket av det du skriver kommer du att finurla fram i ditt eget fenomenala huvud, men jag råder dig också att alltid ha, så att säga, "lampan på." Lyssna på din omgivning, se din vardag som värdefullt researchmaterial. Kopiera världen, stjal den! År 1998 såg jag en svartklädd tjej med något speciellt i blicken stå och hänga utanför Konsum i Värnamo. 2006 kallas hon Puck och finns med i romanen Det fattas en tärning.

Jag upprepar: på med lamporna där i stugorna.

Man kan använda sig av så mycket mer än man först tror.